BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Broj: 03-02-53/2026
Sarajevo, 27.03.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 27-03-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	935	/26

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- **Predstavnički dom-**

- **Dom naroda –**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U prilogu Vam, radi razmatranja i donošenja, dostavljam **PRIJEDLOG PRAVILA I POSTUPAKA ZA IZRADU USTAVA, ZAKONA I DRUGIH PROPISA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 68. sjednici, održanoj 18.03.2026. godine.

S poštovanjem,

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE · VLADA · Sarajevo 1

PREMIJER
Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu

CO: URED VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAKONODAVSTVO I USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
gosp. Željko Silađi, direktor

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 66 44 49, Fax.: +387 33 21 24 11, +387 33 66 72 69
www.fbihvlada.gov.ba
e-mail: sekretar@fbihvlada.gov.ba

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. A. 5. 20. 1. d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj _____ 2026. godine i sjednici Doma naroda održanoj _____ 2026. godine, donio je

PRAVILA I POSTUPKE ZA IZRADU USTAVA, ZAKONA I DRUGIH PROPISA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Obim primjene u odnosu na subjekte)

(1) Utvrđuju se Pravila i postupci za izradu ustava, zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravila), kojih su se dužni pridržavati nosioci normativnih poslova prilikom pripreme ustava, zakona i drugih propisa u institucijama Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

(2) Preporučuje se nosiocima normativnih poslova u kantonima, općinama i gradovima da primjenjuju ova pravila.

Član 2.
(Obim primjene u odnosu na objekte)

(1) Ova pravila primjenjivat će se prilikom pripreme ustava i ustavnih amandmana i izrade sljedećih propisa:

a) zakon,

b) sporazum,

c) statut,

d) uredba sa zakonskom snagom,

e) podzakonski akti (poslovnik, uredba, odluka, pravilnik kao provedbeni akt, uputstvo, naredba, instrukcija – opći akti, zaključak i inicijativa).

(2) Ova pravila mogu se primjenjivati i na pojedinačne akte, rezolucije, deklaracije, te na druge akte deklarativne prirode, ako priroda akta to dozvoljava.

Član 3.
(Osnovni principi)

Osnovni principi izrade propisa uključuju:

a) propisi proizlaze iz strateških prioriteta Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) tako što se planiraju i izrađuju u skladu sa utvrđenim strateškim prioritetima Vlade Federacije,

b) propisi moraju biti finansijski ostvarivi i izrađuju se u skladu sa finansijskim ograničenjima i u okviru trogodišnjeg ciklusa planiranja budžeta; prilikom izrade politike neophodno je obaviti procjenu finansijskih uticaja uzimajući u obzir najefikasnije opcije politike,

c) propisi se zasnivaju na činjenicama, tako što se svaki prijedlog nove ili izmjena postojeće politike zasniva na sveobuhvatnoj analizi postojećeg stanja u predmetnoj oblasti, definisanju problema i identifikaciji nedostataka, na osnovu čega se utvrđuju jasni ciljevi i izlažu razmotrene opcije, te obrazlažu razlozi kojima se opravdava predložena opcija,

d) propisi se izrađuju putem transparentnih procedura i kroz proces konsultacija, tako što se tokom svih faza izrade politike provode konsultacije sa svim ministarstvima i drugim organima uprave s interesom u predmetnoj oblasti, kao i nadležnim kantonalnim ministarstvima i drugim organima uprave, odgovarajućim nevladinim organizacijama, drugim interesnim stranama i nezavisnim stručnjacima,

e) propisi sadrže provedbene planove s jasnim projekcijama troškova, organizacione kapacitete, ljudske potencijale, procedure nadgledanja i ocjene provođenja.

DIO DRUGI – TEHNIKA IZRADE PROPISA

POGLAVLJE I SADRŽAJ PROPISA

Član 4.
(Struktura propisa)

(1) Propis ima sljedeću strukturu:

a) uvodni dio,

b) glavni dio,

c) završni dio.

(2) Ako priroda propisa to zahtijeva propisi mogu imati anekse i priloge.

(3) Aneks je sastavni dio propisa, s tim da se u tekstu propisa treba pozvati na aneks i njegov sadržaj. Aneks se može izraziti na normativni način ili u drugom obliku (npr. program, tabela, tarifa, tehnička pravila, piktogram i sl.). Ako propis sadrži više aneksa, aneksi se označavaju odgovarajućim rimskim brojem, odnosno rednim brojem prema redoslijedu od broja jedan (npr.: Aneks I). Ako se propis sastoji od samo jednog aneksa, taj aneks se brojčano ne označava.

4) Sadržaj koji ne može da se izrazi na normativan način (npr. program, tabela, tarifa, tehnička pravila, piktogram i sl.) iskazuje se kao prilog propisa, s tim da se u tekstu propisa treba pozvati na prilog i njegov sadržaj. Ako propis sadrži više priloga, prilozi se označavaju arapskim rednim brojem, odnosno rednim brojem prema redoslijedu od broja jedan (npr.: Prilog 1.). Ako se propis sastoji od samo jednog priloga, taj prilog se brojčano ne označava.

Odjeljak A. Sadržaj uvodnog dijela propisa

Član 5.
(Uvodni dio)

(1) Uvodni dio propisa sadrži:

a) preambulu,

b) uvod,

c) naziv propisa,

d) predmet.

(2) Uvodni dio propisa može imati sadržaj i osnovne definicije.

Član 6.
(Preambula)

(1) Preambulu sadrži samo ustav.

(2) Preambula je dio ustava koji se nalazi na početku.

Član 7.
(Uvod - pravni osnov)

(1) Uvod je dio propisa koji se nalazi iznad naziva propisa, a sadrži podatke o pravnom osnovu za donošenje propisa, odnosno odredbe iz kojih proizilazi ovlaštenje za njegovo donošenje.

(2) Uvod propisa predstavlja proceduralni put kojim propis dolazi do svoje pravne snage, pozivajući se na propise više pravne važnosti, ime organa koji donosi propis, broj sjednice na kojoj je organ donio propis, kao i datum donošenja.

(3) Kada je organ koji donosi propis prethodno obavezan pribaviti mišljenje ili saglasnost nekog drugog organa, uvod sadrži i naziv organa koji je dao mišljenje, odnosno saglasnost za donošenje propisa.

Član 8.
(Naziv propisa)

(1) Naziv je dio propisa koji se stavlja iza uvoda, a sadrži osnovne informacije o materiji koju propis uređuje i na osnovu kojih se on identifikuje.

(2) Naziv se ispisuje bez kratica i bez znakova interpunkcije.

(3) Naziv propisa predstavlja sintetičan izraz materije koja se propisom uređuje. Ako to nije moguće, jer su u propisu sadržane razne materije, onda se u naziv unosi sintetični izraz adekvatan za materiju koja je u propisu najznačajnija.

Član 9.
(Predmet propisa)

(1) Predmet je dio propisa koji se stavlja ispod naziva propisa, a koji precizira šta se propisom uređuje.

(2) U formulisanju predmeta navodi se struktura propisa.

(3) Kada se s ciljem usklađivanja zakonodavstva Federacije sa zakonodavstvom Evropske unije preuzimaju propisi Evropske unije, obavezno se navodi njihov naziv.

Član 10.
(Sadržaj propisa)

(1) Propis može imati sadržaj. Sadržaj je dio propisa koji sadrži informacije o strukturi propisa.

(2) U formulisanju sadržaja koristi se lista ili tabela u kojoj se sve podjele propisa i njegovih članova označavaju brojevima i nazivima.

(3) Pregled sadržaja potreban je naročito kad se propisom reguliše nova materija, kada se radi o regulisanju složenije materije ili kod obimnijih propisa.

Član 11.
(Definicije pojedinih izraza)

(1) Definicije su dio propisa koji se stavlja iza predmeta, a sadrži značenje pojedinih izraza koji se koriste u tom propisu.

(2) Definicije se upotrebljavaju kako bi se objasnili izrazi koji su stručni ili imaju posebno značenje, osim u slučajevima kada je definisano drugim propisom.

(3) U formulisanju definicije su kratke i jasne, te koriste zajedničke i nedvosmislene izraze koje nije potrebno dalje definisati.

Odjeljak B. Sadržaj glavnog dijela propisa

Član 12.
(Glavni dio)

Glavni dio propisa sadrži normativnu razradu propisa koja omogućava ostvarivanje postavljenih ciljeva, što uključuje:

a) opće principe,

b) prava i obaveze,

c) ovlaštenja,

d) odredbe o primjeni,

e) krivične odredbe.

Član 13.
(Opći principi)

Opći principi su dio propisa koji se stavlja na početak glavnog dijela propisa, a sadrži informacije o ključnim vrijednostima na kojima se propis zasniva i odnosima koje propis reguliše.

Član 14.
(Prava i obaveze)

(1) Prava i obaveze su dio propisa koji se stavlja iza općih principa – ako postoje, i sadrže informacije o uticaju tog propisa na subjekte.

(2) Prava i obaveze koje se uređuju propisom, a naročito njihov uticaj na budžet, definišu se jasno i precizno.

Član 15.
(Ovlaštenja)

(1) Ovlaštenja su dio propisa koji se stavlja iza prava i obaveza, a sadrži informacije o podzakonskim propisima koje donose različiti organi radi provođenja propisa.

(2) Ovlaštenja za donošenje propisa sadrži:

a) naziv organa nadležnog za donošenje podzakonskih propisa,

b) rok za donošenje podzakonskih propisa,

c) pitanja koja se trebaju urediti podzakonskim propisom,

d) početak primjene, koji može sadržavati i odredbu da podzakonski propisi poslije izvjesnog vremena prestaju važiti.

Član 16.
(Odredbe o primjeni)

(1) Odredbe o primjeni su dio propisa koji se stavlja iza ovlaštenja i utvrđuje organe nadležne za provođenje i procedure potrebne pri primjeni propisa.

(2) Odredbe kojima se osnivaju nove institucije precizno definišu njihov djelokrug, pravni položaj, ovlaštenja i odgovornost, rukovodnu strukturu, obaveze i rok za njihovo uspostavljanje, izvore sredstava potrebnih za njihov rad.

(3) Odredbe kojima se uspostavljaju procedure moraju precizirati izuzetke od primjene općih pravila upravnog postupka.

Član 17.
(Krivične odredbe)

(1) Krivične odredbe, ako postoje, su dio propisa koji se stavlja iza odredbi o primjeni, a sadrže sankcije u slučaju kršenja određenih odredbi propisa.

(2) Svaka krivična odredba ukazuje na kažnjive radnje i vrstu sankcije, uzimajući u obzir da se:

a) definicija kažnjive radnje određuje bez mogućnosti različitog tumačenja,

b) visina sankcije određuje u granicama zakonom utvrđenog minimuma i maksimuma.

Odjeljak C. Sadržaj završnog dijela propisa

Član 18.
(Završni dio)

Završni dio propisa sadrži informacije o vremenu kada propis stupa na snagu i počinje njegova primjena i može sadržavati:

a) prelazne i završne odredbe,

b) datiranje, potpisivanje i objavljivanje.

Član 19.
(Prelazne odredbe)

(1) Prelazne odredbe su dio propisa koji se nalazi na početku završnog dijela propisa, a sadrži informacije o posebnim okolnostima predviđenim za period početka primjene propisa.

(2) Prelazne odredbe propisuju pravila o prelasku na novi sistem koji uređuje određeni odnos na drugačiji način ukoliko se radi o tome, pri čemu se određuju:

a) subjekt regulisanja,

b) pitanja koja se trebaju regulisati,

c) rok za donošenje podzakonskog propisa.

(3) Prelaznim odredbama propisuju se rokovi za donošenje novih podzakonskih propisa, s tim da se može propisati da se produžava važnost podzakonskog propisa donesenog na osnovu ranijeg zakona, ako je novim zakonom sadržaj podzakonskog propisa ostao isti i isti organ nadležan za njegovo donošenje.

(4) Kada se zakonom osniva novi subjekt u određenoj oblasti, prelaznim odredbama utvrđuju se rokovi za preuzimanje prava i obaveza od novog subjekta koji je nosilac tih prava i obaveza, kao i prestanak rada onog subjekta koji je bio nosilac prava i obaveza po zakonu koji prestaje važiti.

(5) Kada je neophodno da postojeći subjekti usklade svoj rad s novim zakonom, u prelaznim odredbama odredit će se rok za to usklađivanje.

Član 20.
(Donosioci uredbi i ostalih podzakonskih akata)

(1) Vlada Federacije donosi uredbe sa zakonskom snagom u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, uredbe, odluke, rješenja i zaključke, u skladu sa članom 18. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06).

(2) Vlada Federacije ne može donositi pravilnike kao podzakonske akte, osim pravilnika o unutrašnjoj organizaciji na način propisan Uredbom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/06, 9/16 i 23/17).

(3) Federalni organi uprave i federalne upravne organizacije donose pravilnik kao provedbeni propis i uputstvo, instrukciju i naredbu kao opće akte u skladu sa članom 66. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05).

Član 21.
(Povratno dejstvo pojedinih odredaba propisa)

(1) Propisi ne mogu imati povratno dejstvo.

(2) Izuzetno, može se odrediti povratno dejstvo pojedinih odredaba zakona, ako to zahtijeva opći interes utvrđen u postupku donošenja zakona.

(3) Razlozi postojanja općeg interesa za određivanje povratnog dejstva pojedinih odredaba zakona se obavezno navode u obrazloženju zakona, tako da se nesumnjivo može utvrditi postojanje općeg interesa.

Član 22.
(Granice povratnog dejstva)

(1) Ako se propisuje povratno dejstvo pojedinih odredaba zakona, obavezno se određuje koliko vremena te odredbe mogu djelovati unazad.

(2) Granice povratnog dejstva se određuju tako da ne obuhvate one pravne situacije koje su nastale i okončane za vrijeme važenja ranijeg zakona, odnosno prava utvrđena pravosnažnim pojedinačnim aktima i okončanim pravnim poslovima.

Član 23.
(Slučajevi, odnosno postupci koji čekaju pravomoćno rješenje)

Prelazne odredbe regulišu slučajeve, odnosno postupke koji do dana stupanja na snagu propisa nisu pravomoćno okončani:

a) određivanjem roka poslije kojeg će se primjenjivati novi način za uređivanje slučajeva, odnosno postupaka,

b) dopuštanjem da se slučajevi, odnosno postupci započeti na osnovu ranije odredbe dovrše, koristeći sljedeću formulaciju:

"Svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravomoćno okončani, završit će se po odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.".

Član 24.
(Ograničavajuće odredbe)

(1) Ograničavajuće odredbe su dio propisa koji se stavlja iza prelaznih odredbi, a sadrži informacije o posebnim ograničenjima pri primjeni propisa u odnosu na mjesto i vrijeme.

(2) Ograničenja pri primjeni propisa u odnosu na mjesto moguće je riješiti formulacijom:

"ovi propisi važe samo za... ".

(3) Ograničenja pri primjeni propisa u odnosu na vrijeme moguće je riješiti formulacijom:

"ovi propisi važe samo do... ili od... ".

Član 25.
(Odredbe o prestanku važenja propisa)

(1) Odredbe o prestanku važenja propisa su dio propisa koje se nalaze poslije ograničavajućih odredbi, ako postoje, a sadrži informacije o propisima, odnosno dijelovima propisa koji prestaju važiti stupanjem na snagu novog propisa.

(2) Odredbe o prestanku važenja propisa moraju jasno navesti svaki propis, odnosno dio propisa koji prestaje važiti, uključujući naziv, broj i godinu službenog glasila u kojem su objavljeni, odnosno njihove odredbe koje prestaju važiti stupanjem na snagu novog propisa, pri čemu se naročito vodi računa o sljedećem:

a) ako se prestanak važenja odnosi na više propisa, njihovo navođenje se rangira, tako da se propisi više pravne snage stavljaju ispred propisa niže pravne snage,

b) ako su u pitanju propisi iste pravne snage, navođenje se vrši prema vremenu njihovog donošenja.

Član 26.
(Završne odredbe)

(1) Završne odredbe su dio propisa koje se nalazi iza prelaznih odredbi, odnosno iza ograničavajućih odredbi ili odredbi o prestanku važenja propisa.

(2) Završnim odredbama određuje se stupanje propisa na snagu.

(3) U završnim odredbama moraju se jasno navesti propisi, odnosno dio propisa, uključujući naziv, broj i godinu službenog glasila u kojem su objavljeni, a koji zahtijevaju izmjene i dopune uslovljene donošenjem novog propisa.

(4) Propis, u smislu ustavnih principa, stupa na snagu nakon isteka određenog roka nakon objavljivanja i tako mora biti označeno.

(5) Postojanje vremenske distance između dana stupanja na snagu propisa i početka primjene cjeline ili pojedinih odredbi tog propisa moguće je riješiti formulacijom:

"Ovaj propis stupa na snagu __dana od dana objavljivanja, a primjenjivat će se od ____ godine."

(6) U propisima se ne određuje vrijeme njihovog objavljivanja.

(7) Propisi se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 27.
(Datiranje)

(1) Datiranje je posebna odredba o vremenu koja se nalazi ispod teksta propisa i pokazuje dan kada je propis nastao.

(2) Datiranje je formalan akt i može se izraziti na izvorni način, gdje kao datum nastanka propisa važi onaj dan koji je naznačen ispod objavljenog teksta propisa.

POGLAVLJE II FORMA PROPISA

Odjeljak A. Unutrašnja struktura propisa

Član 28.
(Unutrašnja struktura propisa)

(1) Unutrašnja struktura propisa u pogledu forme omogućava pregled materije koja se reguliše propisom radi što lakše primjene. Unutrašnju strukturu propisa čine:

a) dio,

b) poglavlje,

c) odjeljak,

d) pododjeljak.

(2) Propis i svaka unutrašnja struktura propisa ne mogu imati manje od dva člana.

(3) Propisi koji imaju manje od 20 članova ne podliježu ovoj strukturi.

Član 29.
(Dio)

(1) Dijelom je obuhvaćena tematska cjelina pravnog propisa.
(2) Propis može biti podijeljen najmanje na dva dijela. Dio može biti podijeljen najmanje na dva poglavlja.
(3) Dio se označava rednim brojem prema redoslijedu od broja jedan. Brojevi se pišu velikim slovima abecede. Primjer: „DIO PRVI".
(4) Svaki dio u propisu mora imati naziv.

Član 30.
(Poglavlje)

(1) Poglavlje nastaje dijeljenjem jedne tematske cjeline na više funkcionalnih ili smisaonih cjelina.
(2) Poglavlje može biti podijeljeno najmanje na dva odjeljka.
(3) Poglavlje se označava rimskim brojem koji se piše iza riječi "POGLAVLJE". Primjer: „POGLAVLJE I".
(4) Svako poglavlje u propisu mora imati naziv.

Član 31.
(Odjeljak)

(1) Odjeljak je sastavni dio poglavlja, te u poglavlju mora biti najmanje dva odjeljka.
(2) Odjeljak se označava velikim slovom abecede iza kojeg se piše interpunkcijski znak "tačka".
Primjer: „Odjeljak A.".
(3) Odjeljak može biti podijeljen najmanje na dva pododjeljka.
(4) Svaki odjeljak mora imati naziv.

Član 32.
(Pododjeljak)

(1) Pododjeljak je sastavni dio odjeljka, te u odjeljku moraju biti najmanje dva pododjeljka.
(2) Pododjeljak se označava malim slovom abecede, iza kojeg se piše interpunkcijski znak „tačka". Primjer: „Pododjeljak a.".
(3) Svaki pododjeljak mora imati naziv.

Odjeljak B. Član i unutrašnja podjela

Član 33.
(Član)

(1) Član sadrži jedno ili više pravila koja čine jednu logičku cjelinu.

(2) Član se označava arapskim brojem, počevši od broja jedan, a zatim po redoslijedu, brojevima do posljednjeg člana u propisu. Primjer: „Član 1.".

(3) Član ima naziv koji se upisuje ispod brojčane oznake i piše se u zagradi.

Primjer: „Član 1.
(Naziv člana)".

Član 34.
(Unutrašnja podjela člana)

(1) Član se dijeli na:

a) stavove,

b) stavovi na tačke,

c) tačke na podtačke,

d) podtačke na alineje.

(2) Odredbe člana, stava, tačke, podtačke i alineje sastoje se od jedne rečenice. Samo ako to interesi razumljivosti zahtijevaju, odredba se može, izuzetno, sastojati od dviju ili više rečenica.

(3) Odredbe člana i stava uvijek se završavaju interpunkcijskim znakom "tačka", a odredbe tačke, podtačke i alineje interpunkcijskim znakom "zarez", "tačka-zarez" i na kraju se uvijek piše tačka.

Član 35.
(Stav)

(1) Član se može sastojati od jednog ili više stavova.

(2) Stav se označava arapskim brojem, s otvorenom zagradom ispred i zatvorenom zagradom iza broja.

Primjer: „(1)".

(3) Ako se član sastoji samo od jednog stava, taj stav se brojčano ne označava.

Član 36.
(Tačka)

(1) Stav se može sastojati od dviju ili više tačaka.

(2) Tačka se označava malim slovom abecede ispred teksta odredbe po redoslijedu slova. Iza slova se piše zagrada. Primjer: „a)".

(3) Ukoliko slova abecede nisu dostatna da se nabroji podjela tačaka, normiranje se nastavlja na način da se, nakon što je okončan abecedni redoslijed, slova dupliciraju, a po potrebi i tripliciraju. Primjer: „aa), bb), aaa), bbb)".

Član 37.
(Podtačka)

(1) Tačka se može sastojati od dvije ili više podtačaka.
(2) Podtačka se označava arapskim brojem sa zatvorenom zagradom. Primjer: „1)".

Član 38.
(Alineja)

(1) Podtačka se može sastojati od dvije ili više alineja.
(2) Alineja se označava crticom. Primjer: "–„.

Član 39.
(Označavanje odredaba propisa)

(1) Odredbe zakona, sporazuma, statuta, poslovnika, uredbe, uredbe sa zakonskom snagom, pravilnika, naredbe i instrukcije označavaju se članovima sa arapskim brojevima iza kojih se stavlja interpunkcijski znak „tačka" u skladu sa odredbama čl. 33 – 38. Pravila.
(2) Odredbe odluka označavaju se tačkama sa rimskim brojevima.
(3) Odredbe uputstava i zaključaka označavaju se tačkama sa arapskim brojevima sa tačkom koja se stavlja ispred teksta odredbe.

POGLAVLJE III STIL PROPISA

Odjeljak A. Terminologija

Član 40.
(Opći principi terminologije)

(1) Propis se piše jasnim stilom, jednostavnim riječima i precizno izraženim namjerama donosioca propisa.
(2) Terminologija korištena u propisima mora biti:
a) jasna,
b) dosljedna,
c) precizna,
d) potrebna.

Član 41.
(Jasna terminologija)

(1) U propisu se koristi terminologija u skladu sa pravnim i jezičkim standardima i definicijama u smislu člana 11. Pravila.

(2) Korištenje terminologije koja ima dva ili više značenja trebalo bi izbjegavati. Ako to nije moguće, željeno značenje treba definisati posebnom odredbom koja se nalazi u uvodnom dijelu propisa.

Član 42.
(Dosljedna terminologija)

(1) Upotreba terminologije u cijelom tekstu propisa mora biti dosljedna, kao i u odnosu na propise koji su na snazi.
(2) Kad se izraz u propisu upotrijebi u jednom značenju, mora se u istom značenju upotrebljavati kroz cijeli propis.

Član 43.
(Precizna terminologija)

(1) U propisu se koristi precizna, jasna i smislena terminologija.
(2) Upotreba uobičajenih, a nepreciznih odrednica "odmah", "bez odgode", "na vrijeme", "u pravilu", „ali", „međutim", „itd." i slično trebalo bi što je moguće više izbjegavati.

Član 44.
(Potrebna terminologija)

(1) Kada se u propis uvodi novi pojam, on će u osnovnim odredbama biti jasno definisan, kako po sadržaju, tako i po obimu.
(2) Ako je potrebno izmijeniti ustaljeni smisao nekog termina, odnosno izraza, postupa se u skladu sa članom 11. Pravila.

Član 45.
(Upotreba stranih i domaćih naziva)

(1) U propisu se koristi samo terminologija koja ima isto značenje na jezicima u službenoj upotrebi u Federaciji.
(2) U propisu treba izbjegavati upotrebu dva ili više izraza istog značenja, kao i strane izraze.
(3) Strani izrazi (tuđice) mogu se koristiti u onom značenju koji strani izraz ima na jezicima u službenoj upotrebi u Federaciji.
(4) Upotrebljeni strani izraz u propisu piše se u zagradi iza domaćeg izraza istog značenja.
(5) U propisu je obavezna primjena jedinstvenog jezičnog izražavanja na svakom od službenih jezika, u smislu da se isti termini i pojmovi koriste u osnovnom tekstu i u tekstu izmjena ili dopuna propisa.

Odjeljak B. Pozivanje, navođenje i kratice

Član 46.
(Pozivanje)

(1) Ukazivanje u propisu na odredbe iz drugih propisa vrši se pozivanjem, a ne ponavljanjem same odredbe.

(2) Pozivanje na druge propise vrši se na zatvoren način. Zatvoreno pozivanje vrši se pozivanjem na naziv propisa, označavajući u zagradi pod navodnicima naziv, broj i godinu objavljivanja službenog glasila u kojem je objavljen propis na koji se poziva, sa svim izmjenama i dopunama.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, odnosno prilikom navođenja kantonalnih propisa, pozivanje na te propise može se vršiti i na otvoren način, navođenjem generičkog pojma za određenu vrstu propisa na koji se poziva, sa svim izmjenama i dopunama.

(4) U slučaju zatvorenog pozivanja na više propisa različitog naziva, značaja i nomotehničkog porijekla, redoslijed navođenja je prema njihovoj važnosti: ustav, sporazum, zakon, uredba sa zakonskom snagom, uredba, odluka, rješenje, zaključak i drugi opći pravni propisi. Ako se mora pozvati na propis iste važnosti (npr. dva zakona), prvo se navodi propis koji je ranije objavljen.

Član 47.
(Navođenje)

(1) Ukazivanje u propisu na dijelove istog propisa vrši se navođenjem. Navođenje je moguće riješiti formulacijama:

a) "iz člana x. ovog propisa", ako se poziva na odredbu člana, ili

b) "iz stava (y) ovog člana", ako se poziva na odredbu stava.

(2) U odredbi kojom se ukazuje na neki drugi propis vrši se navođenje u skladu sa članom 46. Pravila.

(3) Korištenje izraza kao što su „prethodni", „sljedeći", „naredni" i sl., u svrhu navođenja, trebalo bi izbjegavati.

Član 48.
(Kratice)

Kratice koje se koriste u propisu moraju biti definisane u odredbi u kojoj se prvi put određeni pojam navodi.

Primjer: „Uredba o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", br. 26/20 i 76/20) (u daljem tekstu: Uredba)."

Odjeljak C. Gramatika

Član 49.
(Upotreba glagola)

Glagoli se u propisu upotrebljavaju u sadašnjem vremenu i u aktivnom obliku, ukoliko je to moguće.

Član 50.
(Upotreba riječi)

(1) Riječi se u propisu koriste u jednini, osim ako priroda stvari ne zahtijeva drugačije.
(2) Nije ispravno alternativno određivanje (u jednini i množini) kao što su: "dodjeljuje(ju)", "kandidatu(ima)", "relevantnog(ih)", "konstitutivnog(ih)", "vlasti(ima)".

Član 51.
(Upotreba rodova)

Riječi se u propisu upotrebljavaju samo u jednom rodu (muškom, ženskom ili srednjem).

Član 52.
(Pisanje brojeva)

(1) Brojevi upotrijebljeni u propisu pišu se slovima, osim kada se određuje datum.
(2) Suma novca upotrijebljena u propisu piše se brojevima, a potom u zagradi i slovima.
(3) Navođenje brojeva u tekstu do broja deset (10) piše se slovima, a preko deset (10) arapskim brojevima.
(4) Razlomak upotrijebljen u propisu piše se brojevima, a potom u zagradi i slovima.
(5) Procenat upotrijebljen u propisu piše se brojevima, a potom u zagradi i slovima.

POGLAVLJE IV IZMJENE I DOPUNE PROPISA

Odjeljak A. Izmjene i dopune propisa

Član 53.
(Svrha i obim izmjena i dopuna)

(1) Izmjene i dopune rade se u slučajevima kada propisi ne odgovaraju izmjenama u pravnom sistemu ili izmjenama u politici u određenoj oblasti ili ih treba prilagoditi stvarnim potrebama.
(2) Osnovni propis može biti izmijenjen u potpunosti, osim naziva propisa i datuma.

(3) Ako se mijenja ili dopunjuje 50% (pedeset posto) osnovnog teksta propisa ili kada je osnovni tekst mijenjan, odnosno dopunjavan više puta, pri čemu je otežano praćenje teksta i sadržaja propisa, potrebno je pristupiti donošenju novog propisa. Novi propis donosi se i kada se potpuno mijenja politika ili okolnosti u kojima je donesen osnovni propis, pri čemu se ne mora voditi računa o procentualnoj vrijednosti iz ovog stava.

(4) Stav (3) ovog člana ne primjenjuje se u slučajevima ispravke propisa.

Član 54.
(Način vršenja izmjena i dopuna)

(1) Izmjene i dopune propisa vrše se u odnosu na osnovni tekst propisa.

(2) Izmjene i dopune propisa mogu se vršiti samo propisom iste važnosti i u istom postupku kao i propis koji se mijenja.

(3) Izuzetno, primjena stava (2) ovog člana ne odnosi se na izmjene i dopune poslovnika i budžeta, koje se vrše odlukom.

(4) Izmjenama i dopunama jednog propisa ne mogu se vršiti promjene u propisu koji uređuje drugu oblast.

(5) Izmjena propisa vrši se tako da se jednom intervencijom (izmjenama, odnosno dopunama) obuhvataju sve izmjene i dopune koje se odnose na jedan član, a ako se radi o izmjenama i dopunama koje sadrže različite ciljeve, odnosno svrhu, izmjena propisa vrši se kroz više intervencija na jedan član.

Član 55.
(Naziv izmjena i dopuna)

(1) Naziv izmjena i dopuna u propisu treba odgovarati njegovom sadržaju. Ako se vrši:

a) samo jedna izmjena ili dopuna jednog člana, stava, tačke i dr., propis se naziva "o izmjeni" ili "o dopuni",

b) jedna izmjena i više dopuna jednog člana, stava, tačke i dr., propis se naziva "o izmjeni i dopuni",

c) više izmjena i jedna dopuna jednog člana, stava, tačke i dr., propis se naziva „o izmjeni i dopuni",

d) najmanje dvije izmjene i najmanje dvije dopune jednog člana, stava, tačke i dr., propis se naziva "o izmjeni i dopuni".

(2) Ukoliko se vrši intervencija na više članova, radi se o izmjenama ili dopunama propisa.

(3) U nazivu propisa o izmjenama i dopunama treba se u potpunosti pozvati na naziv propisa koji se mijenja.

Član 56.
(Pozivanje na osnovni propis)

(1) Propis o izmjenama i dopunama treba u prvom članu sadržavati pozivanje na osnovni propis sa svim izmjenama i dopunama ukoliko postoje, uz navođenje naziva i broja službenog glasila u kojem je objavljen, kao i navođenje brojeva službenog glasila propisa o kojem je odlučivao Ustavni sud, a potom oznaku prvog člana koji se mijenja ili dopunjuje. Ostali članovi prate redoslijed teksta.

(2) Ukoliko se novim zakonom reguliše određena oblast važećeg teksta zakona, potrebno je izvršiti i pozivanje na službeno glasilo zakona kojim je ta oblast regulisana na drugačiji način.

Član 57.
(Formulacija izmjena propisa)

Izmjene propisa moguće je riješiti formulacijama:

a) ako se mijenja čitav član,

"U propisu (naziv) član x. mijenja se i glasi:

„Član x.

a, b, c".",

b) ako se mijenja jedan dio, kao što je stav,

"U članu x. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) ...".",

c) ako se mijenja jedna ili više riječi unutar jednog člana,

"U članu x. u stavu (1) riječi: „..." zamjenjuju se riječima: "...“."

d) ako se u više članova mijenjaju iste riječi, sve izmjene se mogu obuhvatiti formulacijom:

"U čl. x., y. i z. riječi: "..." zamjenjuju se riječima: "...“.".

Član 58.
(Formulacija brisanja dijela propisa)

Ako se briše jedan ili više dijelova propisa, dijelovi koji slijede nakon toga ne mijenjaju svoju numeraciju. Primjer: ako se briše POGLAVLJE I određenog propisa, POGLAVLJE II ne postaje POGLAVLJE I, nego i dalje zadržava svoj dosadašnji broj.

Član 59.
(Formulacija brisanja članova)

Ako se briše jedan ili više članova nekog propisa, članovi koji slijede nakon toga ne mijenjaju svoju numeraciju.

Primjer: ako se briše član 19. određenog propisa, član 20. ne postaje član 19., nego i dalje zadržava svoj dosadašnji broj.

Formulacija brisanja glasi:

„Član 1.

„U propisu (naziv) član 4. briše se."

Član 2.

„Član 55. briše se.“.“.

Član 60.
(Formulacija brisanja dijela članova)

(1) Ako se u članu vrši brisanje stava ili stavova, formulacija je sljedeća:
"U članu x. iza stava (2) stav (3) briše se.".
(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, konsekvenca brisanja može biti dvostruka:
a) ako se član x. sastoji od dva stava, onda je predložena formulacija konačna,
b) ako se član x. sastoji od tri ili više stavova, tada se odredba nastavlja još jednim stavom koji glasi:
"Dosadašnji stav (4) postaje stav (3)."
(3) Ako se briše neka odredba ili dio odredbe, izmjenu je moguće riješiti formulacijom:
„U članu x. u stavu (1) riječi: „..." se brišu."
(4) Istim formulacijama brišu se druge vrste odredbi višeg oblika organizovanosti (rečenica, alineja, tačaka), s tim što se umjesto izraza "riječi" upotrijebi termin za sadržaj koji se izostavlja.

Član 61.
(Formulacija dopune dijela propisa)

Ako se propis dopunjuje dodavanjem dijela propisa, kao npr. poglavlja, dopunjeni dio označava se istim brojem kao i prethodni dio iste vrste popraćen progresivnim slovom.
Formulacija dopune glasi:
"Iza POGLAVLJA XII dodaje se novo POGLAVLJE XIIa. (naziv poglavlja)".

Član 62.
(Formulacija dopune članova)

Ako se dopuna propisa vrši dodavanjem člana ili članova, novi član označava se istim brojem kao i prethodni, popraćen progresivnim slovom.
Formulacija dopune glasi:
"U propisu (naziv) iza člana x. dodaje se novi član xa. koji glasi:
„Član xa.
...".".

Član 63.
(Formulacija dopune dijela članova)

(1) Ako se dopuna propisa vrši dodavanjem, kao npr. stava ili stavova, formulacija je sljedeća:
"U članu x. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:
"(3) ...".".
(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, konsekvenca dopune može biti dvostruka:

a) ako se član x. sastoji od dva stava, onda je predložena formulacija konačna, novi stav se jednostavno dodaje uz progresivni broj,

b) ako se član x. sastoji od tri ili više stavova, tada se odredba nastavlja još jednim stavom koji glasi:

"Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).".

Odjeljak B. Prečišćeni tekst i ispravak propisa

Član 64.
(Izrada prečišćenog teksta)

(1) Izradi prečišćenog teksta propisa pristupa se kada izmjene i dopune obuhvataju više od 30% (trideset posto) osnovnog teksta propisa ili kada je osnovni tekst mijenjan ili dopunjavan najmanje tri puta, pri čemu je otežano praćenje teksta i sadržaja propisa.

(2) Prečišćeni tekst propisa ne upućuje se u redovnu proceduru donošenja propisa, već se upućuje na dalji postupak u skladu sa poslovnicima o radu domova Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlamenta Federacije), odnosno Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21) (u daljem tekstu: Poslovnik o radu Vlade Federacije).

(3) Prečišćeni tekst Ustava Federacije se ne izrađuje.

Član 65.
(Priprema i verifikacija prečišćenog teksta)

(1) Prečišćeni tekst zakona priprema se na način i po postupku utvrđenom poslovnicima o radu domova Parlamenta Federacije.

(2) Nakon što se završi postupak pripreme prečišćenog teksta zakona na način i po postupku utvrđenom poslovnicima o radu domova Parlamenta Federacije, prečišćeni tekst zakona dostavlja se domovima Parlamenta Federacije radi verificiranja.

Član 66.
(Priprema i verificiranje prečišćenog teksta propisa Vlade Federacije)

(1) Prečišćeni tekst propisa Vlade Federacije priprema obrađivač propisa, a utvrđuje ga Ured Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije (u daljem tekstu: Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije), u skladu sa Poslovnikom o radu Vlade Federacije.

(2) Nakon što Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije utvrdi prečišćeni tekst propisa Vlade Federacije, taj tekst dostavlja Vladi Federacije radi verificiranja.

Član 67.
(Priprema i objavljivanje prečišćenog teksta podzakonskih propisa federalnih organa uprave)

(1) Rukovodilac federalnog organa uprave utvrđuje prečišćeni tekst podzakonskog propisa i općeg akta koji je, u skladu sa zakonom donio i dostavlja ga Uredu za zakonodavstvo i propise Evropske unije na mišljenje.

(2) Rukovodilac federalnog organa uprave, kada prečišćeni tekst podzakonskog propisa iz stava (1) ovog člana uskladi sa mišljenjem Ureda za zakonodavstvo i propisa Evropske unije, dužan je taj propis dostaviti sekretaru Vlade Federacije radi objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 68.
(Ovlast za izradu prečišćenog teksta)

Ovlaštenje za izradu prečišćenog teksta propisa mora biti izričito utvrđena u propisu o izmjenama i dopunama, kojim se određuje i rok u kojem se mora pripremiti prečišćeni tekst propisa.

Član 69.
(Sadržaj prečišćenog teksta)

(1) Prečišćeni tekst propisa sadrži osnovni tekst u koji su ugrađene sve izmjene i dopune koje su donesene i objavljene.

(2) Prečišćeni tekst ima uvod, koji sadrži: broj "Službenih novina Federacije BiH" u kojem je objavljen propis o izmjenama i dopunama u kojem je utvrđeno ovlaštenje za njegovu izradu, naziv organa nadležnog za izradu prečišćenog teksta i datuma kada je utvrđen prečišćeni tekst.

(3) Iza naziva propisa u narednom redu, između crtica, ispisuje se naslov: "Prečišćeni tekst".

(4) U prečišćeni tekst propisa ne smije se unositi ništa što nije bilo sadržina važećeg teksta.

(5) U završnom članu prečišćenog teksta navode se svi propisi koje prečišćeni tekst sadrži, naziv propisa, kao i broj službenih novina u kojem su objavljeni.

(6) Prečišćeni tekst ima službeni karakter i objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

(7) Ako postoji utvrđen prečišćeni tekst propisa, nove izmjene i dopune se izrađuju u odnosu na taj prečišćeni tekst.

Primjer: „Naziv propisa – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br.)".

Član 70.
(Ispravka propisa)

(1) Ispravka propisa koji je donesen i objavljen u službenom glasilu vrši se u slučaju kada se utvrdi da objavljeni tekst propisa ne odgovara izvornom tekstu propisa.

(2) Izvorni tekst propisa je tekst koji je donesen i potpisan i čiji se orginalni primjerak čuva u stručnoj službi donosioca propisa.

(3) Objavljivanje ispravki propisa koje donose domovi Parlamenta Federacije vrši se u skladu sa poslovnicima o radu domova Parlamenta Federacije, a objavljivanje ispravke propisa Vlade Federacije i federalnih organa uprave vrši se na način utvrđen Poslovnikom o radu Vlade Federacije i Uredbom o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", br. 26/20 i 76/20) (u daljem tekstu: Uredba).

(4) U ispravci se uporedo navode pogrešan i ispravljeni tekst propisa, kao i mjesto, vrijeme i organ koji je izvršio ispravku.

Član 71.
(Davanje autentičnog tumačenja zakona)

(1) Autentično tumačenje je opći akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona.
(2) Autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odnosne odredbe zakona za koju se daje autentično tumačenje.

Član 72.
(Obaveze Ureda za zakonodavstvo i propise Evropske unije i obaveze obrađivača)

Obaveze Ureda za zakonodavstvo i obaveze obrađivača propisane su Uredbom i Poslovnikom o radu Vlade Federacije.

Član 73.
(Potvrđivanje odluka Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu)

Propise koje je svojim odlukama proglasio Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, u skladu sa svojim nadležnostima, koji se odnose na ustavno ovlaštenje Parlamenta Federacije, Parlament Federacije donijet će u istovjetnom tekstu.

DIO TREĆI – TEHNIKA IZRADE OBRAZLOŽENJA

POGLAVLJE I FORMA OBRAZLOŽENJA

Član 74.
(Obaveza dostavljanja obrazloženja)

Prilikom pripreme propisa predlagač, odnosno obrađivač uz propis obavezno dostavlja obrazloženje.

Član 75.
(Struktura obrazloženja)

Obrazloženje se u formi dodatka podnosi kao poseban dokument propisa i ne smatra se aneksom tog propisa.

POGLAVLJE II STRUKTURA I SADRŽAJ OBRAZLOŽENJA

Član 76.
(Sadržaj obrazloženja)

Obrazloženje propisa sadrži:

a) ustavnopravni ili zakonski osnov za donošenje propisa,

b) razloge za donošenje propisa i objašnjenje odabrane politike,

c) obrazloženje predloženih pravnih rješenja,

d) ciljeve,

e) usklađenost propisa sa evropskim zakonodavstvom, evropskim principima i standardima,

f) opis konsultacija vođenih u procesu izrade propisa,

g) obrazloženje finansijskih sredstava za provođenje propisa i finansijske efekte propisa.

Član 77.
(Ustavnopravni i zakonski osnov za donošenje propisa)

(1) Za donošenje zakona mora postojati ustavnopravni osnov sa precizno jasno utvrđenim ustavnim ovlaštenjima federalne ili kantonalne vlasti. Ukoliko se zakon predlaže iz zajedničke nadležnosti Federacije i kantona, u skladu sa članom III.2. i III.3. Ustava Federacije, u obrazloženju se prilažu i mišljenja nadležnih organa kantona. Za donošenje podzakonskih akata mora postojati zakonski osnov.

(2) Ustavnopravni i zakonski osnov za donošenje propisa sadrži provjeru od Ureda za zakonodavstvo i propise Evropske unije i to:

a) ustavnih i zakonskih nadležnosti za regulisanje pojedine materije i za donošenje propisa,

b) usklađenosti prema postojećem zakonodavstvu, uključujući i međunarodne sporazume.

(3) Ako je potrebno, ustavnopravni ili zakonski osnov uključuje i usklađenost propisa prema obavezujućim pravnim principima, poput pravne sigurnosti, srazmjernosti i jednakosti pred zakonom, kao i sa proceduralnim zahtjevima.

(4) Ako nije postupljeno u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana, Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije propis vraća obrađivaču na doradu.

Član 78.
(Razlozi za donošenje)

(1) Za donošenje svakog propisa, uključujući i propise o izmjenama (ili izmjeni/izmjenama i dopuni/dopunama) mora postojati razlog.

(2) Razlog za donošenje propisa navodi se u obrazloženju propisa i obuhvata analizu potrebe za njegovo donošenje, analizu njegove primjene i slično.

Član 79.
(Obrazloženje predloženih pravnih rješenja)

(1) Obrazloženje predloženih pravnih rješenja je obavezan dio propisa u kojem se obrazlaže pravna priroda i značaj rješenja sadržanih u odredbama članova propisa.

(2) Obrazlaganje odredbi članova ne podrazumijeva interpretaciju istih, već obrazloženje rješenja iz stava (1) ovog člana.

Član 80.
(Ciljevi)

(1) Cilj za donošenje propisa čini sastavni dio obrazloženja propisa, a ne normativnog dijela teksta.

(2) Izuzetno od pravila iz stava (1) ovog člana, u situacijama kada se definiraju ciljevi koji se žele postići u određenoj društvenoj oblasti, što predstavlja razlog regulisanja te oblasti propisom, definisanje ciljeva može biti sastavni dio normativnog teksta.

Član 81.
(Usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije, evropskim principima i standardima)

Postupak usklađivanja zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije vrši se sukladno Uredbi o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", broj 98/16).

Član 82.
(Konsultacije)

Postupak konsultacija provodi se u skladu sa Uredbom o pravilima zainteresovane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata („Službene novine Federacije BiH", broj 51/12).

Član 83.
(Procjena finansijskih sredstava i koristi)

(1) Obrazloženje finansijskih sredstava sadrži procjenu potrebnih sredstava, izvora i načina osiguranja tih sredstava za provođenje propisa.

(2) Predlagač obavezno iznosi procjenu sredstava i troškova očekivanih od uvođenja propisa i od mogućih alternativa uvođenju propisa.

(3) Procjena iz stava (2) ovog člana treba biti na raspolaganju u dostupnom formatu upravnim, izvršnim i zakonodavnim organima u kojima se donose odluke.

(4) Procjene najvažnijih propisa uključuju i procjenu troškova i koristi glavnih podelemenata propisa kako bi se razvrstali elementi koji su opravdani od onih koji nisu.

(5) Procjena takođe treba uključivati:

a) sve ekonomske troškove koje snose pravna lica, građani i nivoi vlasti koji su nadležni za provođenje propisa,

b) troškove odabira politike i administrativnih formalnosti,

c) administrativne i fiskalne troškove uvođenja propisa kao i vanregulatornih alternativa, uključujući i troškove provođenja propisa.

(6) Kada se procjene potrebna sredstva i približno odredi njihov iznos, potrebno je navesti iz kojih izvora će se ta sredstva osigurati i na koji način.

(7) Ako se procjeni da za provođenje propisa nisu potrebna sredstva iz Budžeta Federacije, treba navesti izvor finansiranja (npr. različite naknade koje institucija ostvaruje svojim poslovanjem ili drugi izvor finansiranja) i način osiguranja sredstava.

(8) U svakom slučaju, obrađivač treba prikazati razumnu procjenu o tome da su troškovi uvođenja propisa opravdani njihovim koristima prije samog započinjanja uvođenja propisa.

Član 84.
(Konsultacije među institucijama)

(1) Kada proces uvođenja propisa zahtijeva učetvovanje više od jedne institucije ili nivoa vlasti, obrazloženje sadrži prikaz obavljenih konsultacija među institucijama.

(2) Obrađivač obrazlaže mehanizme koji su korišteni kako bi se provele sve potrebne konsultacije, uključujući, u zavisnosti od slučaja, horizontalnu i vertikalnu koordinaciju i saradnju među institucijama i nivoima vlasti.

DIO ČETVRTI – POSTUPCI ZA PRIPREMU IZRADE PROPISA

Član 85.
(Ovlaštenje za pripremu propisa)

(1) Inicijativa organa vlasti za pripremanje normativnog akta počinje uvrštavanjem tog akta u plan rada tog organa.

(2) Prilikom formulisanja inicijative organ koji donosi plan:

a) zadužuje jednu od institucija kao i druge koje će učestvovati pod njegovim nadzorom za pripremu normativnog akta,

b) pojašnjava dovoljno jasno cilj normativnog akta koji se priprema,

c) određuje rok za dostavljanje akta u proceduru donošenja.

Član 86.
(Procjena uticaja propisa)

Postupak procjene uticaja propisa provodi se u skladu sa Uredbom o procjeni uticaja propisa („Službene novine Federacije BiH", broj 67/20).

Član 87.
(Identičnost propisa na tri službena jezika)

(1) Odredbe propisa moraju biti identične na sva tri službena jezika u upotrebi u Federaciji u skladu sa Poslovnikom o radu Vlade Federacije.

(2) Zahtjev za identičnošću propisa na tri službena jezika primjenjuje se na propis u trenutku predlaganja organu nadležnom za njegovo razmatranje i donošenje.

DIO PETI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 88.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila i postupci za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH", broj 71/14).

Član 89.
(Stupanje na snagu)

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O b r a z l o ž e n j e

I –USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovih pravila sadržan je u članu IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, pored ostalog, ima nadležnost za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje predmetnih pravila ogledaju se u činjenici da je prilikom implementacije, kao i analize teksta Pravila i postupaka za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj 71/14) (u daljem tekstu: Pravila) od strane Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije (u daljem tekstu: Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije) i obrađivača propisa uočen određeni broj nedostataka istih, u smislu da pojedina pravna pravila, postupci i pravni instituti nisu regulisani ili nisu dovoljno precizirani. Istovremeno, kako je, u međuvremenu, došlo do izmjena drugih propisa, a koji propisi su u međusobnoj korelaciji sa ovim pravilima, ukazala se potreba da se i odredbe Pravila usklade sa tim izmjenama.

Imajući u vidu da je izrada pravnih akata najsloženija oblast pravnih djelatnosti u kojima obrađivači pravnih propisa moraju ispoljiti, pored stručnog znanja, i kreativnost u stvaranju pravne norme koja će odgovarati društvenim potrebama, to je neophodno osigurati da propis bude stručno i kvalitetno izrađen, budući da se tako izrađen propis lako, brzo i efikasno primjenjuje.

Slijedom toga, Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije je pripremio nova pravila u predloženom tekstu.

Važeći tekst Pravila sastoji se od 88. članova, dok predloženi tekst Nacrta Pravila sadrži 89. članova.

Odredbom člana 47. stav (3) Pravila propisano je da ako se mijenja ili dopunjuje 50% i više članova osnovnog teksta propisa, potrebno je pristupiti izradi novog propisa.

Cijeneći ovu odredbu može se dovesti u dilemu pitanje opredjeljenja donošenja novih pravila, a ne izmjene i dopune istih, budući da, u konkretnom slučaju, nije zadovoljen navedeni brojčani postotak izmjena.

Međutim, s obzirom da se predloženim tekstom, između ostalog, predviđa i izmjena naziva Pravila, te cijeneći odredbu člana 47. stav (2) Pravila u kojoj je propisano da osnovnipropis može biti izmjenjen u potpunosti, izuzev naziva propisa i datuma, to se pristupilo izradi novog teksta propisa.

Pored toga, u prilog naprijed navedenom je i činjenica da se ovim nacrtom pravila predviđaju i suštinske izmjene, a što je kao iznimka od postotka izmjena i dopuna predviđenih u ovim pravilima.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije je stava da se postojeće stanje ne može riješiti Nacrtom izmjena i dopuna Pravila, iz razloga što bi došlo do još veće konfuzije kod obrađivača prilikom implementacije istih, obzirom da su u pitanju obimnije strukturne izmjene.

Nadalje, smatramo da su Pravila u jednom dijelu preopterećena, s obzirom da su oblast procjene uticaja propisa i oblast usklađenosti sa propisima Evropske unije regulisane Uredbom o procjeni uticaja propisa („Službene novine Federacije BiH", broj 67/20) i Uredbom o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine sa pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", broj 98/16), iz kojeg razloga su novim tekstom nacrta pravila predviđene samo odredbe upućujućeg karaktera na navedene uredbe.

Istovremeno, praksa je pokazala da postoje određeni nedostaci u primjeni i samim tim se smanjuje kvalitet zakonodavnog okvira. Važeća pravila, između ostalog, ne predviđaju jasnu unutrašnju strukturu za pojedine akte, što je novim Nacrtom Pravila regulisano i jasno definisano.

Smatramo da obrađivači imaju nedoumice prilikom izrade obrazloženja propisa, te je i sadržaj obrazloženja jasnije preciziran, a sve kako bi osigurali kvalitetna i jasna obrazloženja propisa.

S obzirom da je i ovim pravilima data preporuka kantonima, općinama i gradovima za njihovu primjenu prilikom donošenja zakona i drugih propisa, predlažemo provođenje javne rasprave i na ovim nivoima vlasti.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom člana 2. predviđeno je da će se ova pravila, između ostalog, primjenjivati i prilikom eventualne pripreme i izrade ustava i ustavnih amandmana.

Odredbama čl. 4. – 27. predviđen je sadržaj i struktura koju mora da ima propis u smislu da se uređuje sadržaj uvodnog dijela propisa, glavnog dijela i završnog dijela propisa.

Pored toga, propisano je i povratno dejstvo pojedinih odredaba propisa. Naime, propisi ne mogu imati povratno dejstvo, međutim, može se odrediti povratno dejstvo pojedinih odredaba zakona, ako to zahtijeva opći interes utvrđen u postupku donošenja zakona, pri čemu se razlozi postojanja općeg interesa za određivanje povratnog dejstva pojedinih odredaba zakona obavezno navode u obrazloženju zakona, tako da se nesumnjivo može utvrditi postojanje općeg interesa.

To znači da se zakoni i drugi propisi, u pravilu, ne smiju primjenjivati unazad, pri čemu se štiti pravna sigurnost i povjerenje građana u pravo. Povratno dejstvo mogu imati pojedine odredbe propisa, ako to zahtijeva opći interes, što bi podrazumijevalo: zaštitu građana, stabilnost pravnog poretka, zaštitu javnih finansija ili sigurnosti, pri čemu sve obavezno mora biti navedeno u obrazloženju zakona.

Ako se propisuje povratno dejstvo pojedinih odredaba zakona, obavezno se određuje koliko vremena te odredbe mogu djelovati unazad, dakle mora se odrediti tačan vremenski okvir, kako bi se znalo dokle unazad vrijede odredbe.

Odredbama čl. 28. – 39. propisana je unutrašnja struktura propisa, na način da je propisano šta čini istu, te kako se ta struktura označava. Istovremeno, uređeno je označavanje odredaba propisa, u smislu da je precizirano kako se koji propis označava.

Odredbama čl. 40. – 52. uređuje se stil propisa, uključujući terminologiju, pozivanje, navođenje, kratice i gramatiku.

Odredbama čl. 53. – 63. propisan je način na koji se vrše izmjene i dopune propisa.

Odredbama čl. 64. – 70. uređuje se način pripreme i utvrđivanja prečišćenih tekstova i to propisa Parlamenta Federacije, odnosno prečišćenih tekstova propisa koje donosi Vlada Federacije i prečišćenih tekstova podzakonskih propisa i općih akata federalnih organa uprave i ispravki propisa Parlamenta Federacije, Vlade Federacije.

Člankom 71. definisano je autentično tumačenje kao i njegova primjena i važenje.

Člankom 72. propisana je nadležnost i obaveze Ureda za zakonodavstvo i propise Evropske unije i obaveza obrađivača.

Člankom 73. propisano je potvrđivanje odluka Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu.

Odredbama čl. 74. – 84. propisana je forma, struktura i sadržaj obrazloženja.

Odredbama čl. 85. – 86. propisani su postupci za izradu propisa.

Člankom 87. uređuje se obaveza identičnosti propisa na tri službena jezika u upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Odredbama čl. 88. i 89. regulisan je prestanak važenja i stupanje na snagu.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realiziaciju ovih pravila nije potrebno osiguranje dodatnih sredstava iz Budžeta Federacije, niti sredstva iz drugih izvora.

V- DOSTAVLJANJE NACRTA PRAVILA NA MIŠLJENJE

Ured za zakonodavstvo i propise Evropske unije je u skladu sa članom 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), dostavio Nacrt Pravila na mišljenje Federalnom ministarstvu finansija – Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu pravde.

S obzirom da je Federalno ministarstvo pravde imalo određene primjedbe, Ured iste nije prihvatio, pri čemu isto obrazlaže:

- Kada je u pitanju uključivanje pojma „ustav" u tekst Pravila, intencija ne podrazumijeva proceduru izmjena i dopuna Ustava Federacije Bosne i

Hercegovine, niti mijenja način njegovog donošenja koji je već jasno propisan Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Predmetna Pravila odnose se isključivo na nomotehničke aspekte izrade teksta propisa, a ne i na pravno i političko odlučivanje ili, pak, ustavnu proceduru. Postojanje općih pravila izrade ustavnog teksta, prema mišljenju ovog ureda, doprinosi samo pravnoj jasnoći, dosljednosti i kvaliteti normativnog izraza, bez narušavanja ustavnih nadležnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, niti poslovnika domova Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Slijedom toga, mišljenja smo da nema prepreke da se i ustav, kao normativni akt, obuhvati Pravilima, u dijelu koji se odnosi na nomotehniku i strukturu propisa.

- Nadalje, predložena formulacija koja se odnosi na obavezu konsultiranja, ima za cilj osigurati širu međuresornu saradnju u postupku izrade propisa. Smatramo da ovakva formulacija pruža veću fleksibilnost i doprinosi kvalitetnijem normativnom rješenju. Ovakvo rješenje omogućava uključivanje svih relevantnih organa, u zavisnosti od sadržaja propisa, bez isključivanja nadležnih ministarstava koja u praksi imaju ključnu ulogu u procesu konsultacija.
- U svezi sa predloženim pragom od 30% za izradu prečišćenog teksta propisa, kao i dodatnim kriterijem višestrukih izmjena i dopuna, isti imaju za cilj osigurati veću preglednost i lakšu primjenu propisa. Prema mišljenju ovog ureda, kombinacija navedenog kvantitativnog i sadržajnog kriterija omogućava adekvatnu procjenu potrebe za izradom prečišćenog teksta i doprinosi pravnoj sigurnosti. Istovremeno, ovo doprinosi i jasnijem razlikovanju uslova za izradu prečišćenog teksta i novog teksta propisa, budući da je ranije postojala neznatna razlika.
- Nadležnost za davanje autentičnog tumačenja već je jasno propisana, te intencija nije ni bila da se ta pitanja dodatno normiraju ovim Pravilima. Cilj predmetne odredbe je samo da se relevantne odredbe objedine i sistematično prikažu na jednom mjestu radi preglednosti i lakše primjene.
- U odnosu na primjedbu u vezi obilježavanja tačaka na adekvatan način, napominjemo da će lektori, kao i do sada, u ovisnosti od jezičkih standarda u tekstovima propisa, upotrebljavati odgovarajuće pismo, iz kojeg razloga nije bilo potrebe ovo dodatno normirati.